

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	August 2023 – Juni 2024
Institution	CELF
Uddannelse	Hhx
Fag og niveau	Historie B
Lærere	Maria Rom Langdahl (MRLA)/Mark Møller (MA)
Hold	22hx4b

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Europa og verden 1500-1773
Titel 2	Imperialismens tidsalder 1870-1914
Titel 3	Første Verdenskrig 1914-1918
Titel 4	Demokrati i Danmark 1836-1915
Titel 5	Nazismen i Tyskland 1918-1933
Titel 6	Nyeste tid

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Europa og verden 1500-1773
Indhold	<i>Hovedvægt på perioden før 1700</i> I forløbet har vi især arbejdet med årsagerne til, at europæerne drog ud, samt hvad de fik ud af det. <i>Forløbet bidrager til at dække nedenstående kernestofpunkter</i> –demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling –demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv –analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling– skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende –demonstrere viden om fagets identitet og metoder –anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug –formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid Anvendt materiale: "Europa og verden 1500-1773", i Carl-Johan Bryld: <i>Verden før 1914</i>, kap. 2, s. 157-179

	<u>Kilder:</u> Kildeboks i kapitlet i <i>Verden før 1914</i>: - Venezianeren Alvis da Cal da Mosto om en portugisisk handelsstation, 1505 - Kong Manuel d. 1 af Portugal til Kong Ferdinand og dronning Isabella af Spanien, juli 1499 - Christoffer Columbus til kong Ferdinand s. 13. februar 1493 - Hernan Cortes til kejser Karl d. 5 om Tenochtitlan, som spanierne døbte Mexico. Spanierne blev modtaget her i 1519. - 5. Francisco de Jerez, Pizzaros sekretær, om det første møde med Atahualpa i 1592, 1534 - Ludvig d. 14s privilegier til det franske vestindiske kompagni, 1664 - Den britiske historiker Frank McLynn om betydningen af udfaldet af krigen 1755-1763 Desuden: - Opslag "Afrikas befolkning", (uddrag) <i>Salomonsens konversationsleksikon</i>, 1. og 2. udg. - Opslag: "Neger" (uddrag), <i>Den store danske Encyklopædi</i>, 1994-2001
Omfang	Ca. 14 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<i>Forløbet bidrager til at opfylde følgende faglige mål:</i> - hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - globalisering - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - historiebrug og formidling.

Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, klasseundervisning, projektarbejde, fremlæggelser
---------------------------------------	--

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Imperialismens tidsalder, ca. 1870-1914
Indhold	<i>Hovedvægt på perioden før 1920</i> Integreret i forløbet lå en introduktion til historisk metode, som således var et fokuspunkt undervejs. Vi har i forløbet især arbejdet med årsagerne til imperialismen og med forskel på imperialismen og kolonialisme. Vi har desuden arbejdet med forskellige syn på imperialismen. –demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling –demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv –analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling– skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende –demonstrere viden om fagets identitet og metoder –anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug –formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid <i>Supplerende stof:</i> Idéhistorie Historisk metode Anvendt materiale:

	Birgitte Holten: Imperialismen. I: <i>Inge Adriansen</i> mfl.: Fra oplysningstid til imperialism (Gyldendal 2007), s. 170-186 <u>Kilder:</u> Tale af Jules Ferry i <i>Holten</i> (se ovenfor), s. 187-188 Tale af Joseph Chamberlain (teksten overført fra Henrik Skovgaard Nielsen: "Imperialismen 1870-1914" (Gjellerup, 1972, s. 86) Fra bog af Carl Peters (teksten svarer til det, der er gengivet i Henrik Skovgaard Nielsen: "Imperialismen 1870-1914" (Gjellerup, 1972), s. 60-63) Dadabhai Noroji; Fordelene ved det britiske styre i Indien i <i>Holten</i> (se ovenfor) (1871)
Omfang	Ca. 16 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<i>Forløbet bidrager til at opfylde følgende faglige mål:</i> - hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - globalisering - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - historiebrug og formidling.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, klasseundervisning, projektarbejde, fremlæggelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Første Verdenskrig
Indhold	<i>Hovedvægt på perioden 1800-1920</i> Vi har i forløbet haft særligt fokus på årsagerne til krigsudbruddet samt betingelserne for freden. Desuden har eleverne diskuteret skyldsspørgsmålet.

Forløbet bidrager til at dække nedenstående kernestofpunkter

- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie
- væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer
- udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv
- historiebrug og formidling.

Supplerende stof:

Ide- og mentalitetshistorie

Historiografi

Anvendt materiale

Carl-Johan Bryld: "Verden efter 1914 – i dansk perspektiv" (2. udg., Systime, 2012), s. 31-57

Kilder:

Kildeboksene i kapitlet i *Verden efter 1914*:

- Den tyske kejser Wilhelm i tale til Rigsdagen d. 4. august 1914
- Premierminister Asquiths tale i Underhuset, 6. august 1914
- Proklamation fra svømmeklubben i Chemnitz, Tyskland, august 1914
- Den danske statsministers instruks til ambassadøren i Tyskland, marts 1909
- Georges Clemenceaus d. 24.juni 1919 (uddrag)

Desuden:

- "Fritz Fischer om skylden for første verdenskrigs udbrud", 1961 i Bender og Gade: *Imperialismen og første verdenskrig 1870-1918 belyst ved kilder*, s. 94
- "Taylor om årsagerne til verdenskrigen", 1963 i Bender og Gade: *Imperialismen og første verdenskrig 1870-1918 belyst ved kilder*, s. 95-99

Dokumentar:

Til våben!, 1. verdenskrig (afsnit 1), DR2, 52 min.

Omfang	Ca. 16 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<i>Forløbet bidrager til at opfylde følgende faglige mål:</i> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling— - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer - reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - —anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - —formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisningen, gruppearbejde, pararbejde, fremlæggelser. Projektarbejde med en historisk undersøgelse, klassediskussion af skyldsspørgsmålet ift. udbruddet af første verdenskrig.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 4	Demokrati i Danmark 1836-1915
Indhold	<i>Hovedvægt på perioden 1948-1850</i> Vi har i forløbet haft særligt fokus på årsagerne til demokratiets indførsel i Danmark. Herunder har vi haft særligt fokus på begivenhederne i Martsdagene, 1848 samt sammenhængen mellem det slesvigske spørgsmål og demokratiets indførsel i Danmark. Vi har

	desuden drøftet demokratiets videre udvikling fra 1848-1953, men pb.a. sekundærlitteratur. <i>Forløbet bidrager til at dække følgende kernestofpunkter:</i> - hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - historiebrug og formidling. <i>Supplerende stof:</i> Idé og mentalitetshistorie Historisk metode Mundtlighed i historiefaget Anvendt materiale <u>Grundbogsstof:</u> Kap. 11: "Demokrati", i Cleman Rasmussen m.fl: <i>Danmarks historie</i>, Lindhardt og Ringhof, s. 199-210 <u>Kilder:</u> Skrivelser til Kong Frederik d. 7, 20 marts 1848, i Cleman Rasmussen m.fl: <i>Danmarks historie</i>, Lindhardt og Ringhof, s. 37 Tekst 25: Casino 1848 Tekst 26: 1848 Tekst 27: Rendsborgmødets beslutning af 18. marts 1848 Tekst 28: Borgerrepræsentanternes adresse 20. marts 1848 Tekst 29: Casinomødet 20. marts 1848 Tekst 30: Casinomødets resolutioner af 20. marts 1848 Tekst 31: Svar fra Hans Majestæt Kongen til den slesvig-holstenske deputation Tekst 25-31 findes i Walter Boss m.fl. <i>Nationalisme, krig og demokrati, Danmarkshistorien 1814-1864</i>, kap. 5, s. 63-66 OBS! Kilderne er læst i matrixgrupper, hvor hver elev havde ansvar for én kilde, så eleverne derved kunne anvende flere. Derfor har alle elever ikke arbejdet lige grundigt med alle kilder.
Omfang	Samlet ca. 16 lektioner af 45 min.

Særlige fokuspunkter	- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - –demonstrere viden om fagets identitet og metoder - –anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Væsentligste arbejdsformer	. Gruppearbejde med det primære formål at træne materialesøgning og kildekritik (herunder søge, sortere og bearbejde materiale). Fremlæggelser i grupper for klassen. Par- og gruppearbejde i klassen (primært med kilder).

Titel 4	Nazismen i Tyskland 1918-1936
Indhold	<i>Hovedvægt på perioden 1918-34, dog med nedslag på senere jødeforfølgelser (herunder vejen til Holocaust).</i> I forløbet har vi arbejdet med 1. verdenskrig-fredens konsekvenser for det tyske samfund i årene umiddelbart efter WW1 samt nazistpartiets ideologi og fremvækst. Vi har haft særligt fokus på årsagerne til den nazistiske magtovertagelse i 1933 (herunder også hvorvidt fredsbetingelserne spillede en rolle, eller om det først var senere begivenheder, som fx verdenskrisen, som gjorde). Eleverne har lavet to cases: én om den nazistiske magtovertagelse og én om den nazistiske propagandakunst og jødeforfølgelserne. Disse to forhold har derfor været særlige fokusområder i forløbet. Desuden har eleverne i forløbet arbejdet med forskellige forklaringstyper/snit, herunder især økonomiske/politiske/kulturelle/sociale faktorer samt aktør/struktur forklaring.

Forløbet bidrager til at dække følgende kernestofpunkter:

- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie
- væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer
- kultur i nationale og globale sammenhænge
- udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt
- økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand
- historiebrug og formidling.

Supplerende stof:

Idé og mentalitetshistorie

Historisk metode

Erindringshistorie

Anvendt materiale

Grundbogsstof:

Peter Frederiksen: *Det tredje rige*, Systime 2001, kap. 2,3,4,6 og 9

Besøg på Holocaust-museet i New York i forbindelse med en studietur.

Kilder:

Fra Peter Frederiksen: *Det tredje rige*:

- Tekst 5: Partiprogrammet de 25 punkter.
- Tekst 9: Nazismens fremvækst
- Tekst 10: Kommunist eller nazist
- Tekst 8: Førerens autoritet

Desuden:

- "Hitler om Lebensraum" i Henrik Wive Mortensen: *Verden i det 20. og 21. århundrede*, Lindhardt og Ringhof 2014
- "Den nazistiske propagandakunst" i Camilla S. Paldam et al: *Mellemløstiden*, Systime 2006
- Forskellige nazistiske fremstillinger af jøder, fra fx børnebogen "Giftsvampen".

Dokumentar:

	<i>Jøden og arieren</i> af Siri Aronson og Morten Brask send på DR og hentet på CFU
Omfang	Samlet ca. 40 lektioner af 45 min. –
Særlige fokuspunkter	- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Væsentligste arbejdsformer	En kombination af tavleorienteret undervisning og gruppearbejde med det primære formål at træne kildekritik (herunder søge, sortere og bearbejde materiale). Minicases om hhv. nazismens propagandakunst samt jødeforfølgelserne, hvor eleverne også trænedes at opstille og besvare problemstillinger.